

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः ।
हरिः ॐ ॥

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानका

Contents

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानकाण्डं)

1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ ॥

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानकाण्डं)

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानकाण्डं)

TS 1.6.1.1

समितिं । त्वा । सिञ्चामि । यजुषा । प्रजामिति प्र-जाम् । आयुः । धनम् । च ॥ बृहस्पतिं
प्रसूत इति बृहस्पतिं - प्रसूतः । यजमानः । इह । मा । रिषत् ॥ आज्यम् । असि ।
सत्यम् । असि । सत्यस्य । अद्वयक्षमित्यधि - अक्षम् । असि । हविः । असि । वैश्वानरम्
। वैश्वदेवमिति वैश्व - देवम् । उत्पूतशुष्ममित्युत्पूत - शुष्मम् । सत्यौजा इति सत्य-ओजाः ।
सहः । असि । सहमानम् । असि । सहस्व । अरांतीः । सहस्व । अरातीयतः । सहस्व ।
पृतनाः । सहस्व । पृतन्यतः । सहस्रवीर्यमिति सहस्र-विर्यम् । असि । तत् । मा । जिन्व ।
आज्यस्य । आज्यम् । असि । सत्यस्य । सत्यम् । असि । सत्यायुरिति सत्य - आयुः । 1

TS 1.6.1.2

असि । सत्यशुष्ममिति सत्य - शुष्मम् । असि । सत्येन । त्वा । अभीति । घारयामि ।
तस्य । ते । भक्षीय । पञ्चानाम् । त्वा । वातानाम् । यन्त्राय । धर्त्राय । गृह्णामि । पञ्चानाम्
। त्वा । ऋतूनाम् । यन्त्राय । धर्त्राय । गृह्णामि । पञ्चानाम् । त्वा । दिशाम् । यन्त्राय ।
धर्त्राय । गृह्णामि । पञ्चानाम् । त्वा । पञ्चजनानामिति पञ्च - जनानाम् । यन्त्राय । धर्त्राय ।
गृह्णामि । चरोः । त्वा । पञ्चबिलस्येति पञ्च - बिलस्य । यन्त्राय । धर्त्राय । गृह्णामि । ब्र-

ह्येणः । त्वा । तेजसे । यन्त्राय । धर्त्राय । गृह्णामि । क्षत्रस्य । त्वा । ओजसे । यन्त्राय । 2

TS 1.6.1.3

धर्त्राय । गृह्णामि । विशे । त्वा । यन्त्राय । धर्त्राय । गृह्णामि । सुवीर्यायेति सु - वीर्याय ।
त्वा । गृह्णामि । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः - त्वाय । त्वा । गृह्णामि । रायः । पोषाय । त्वा
। गृह्णामि । ब्रह्मवर्चसायेति ब्रह्म-वर्चसाय । त्वा । गृह्णामि । भूः । अस्माकम् । हविः ।
देवानाम् । आशिष इत्या-शिषः । यजमानस्य । देवानाम् । त्वा । देवताभ्यः । गृह्णामि ।
कामाय । त्वा । गृह्णामि ॥ 3

(सत्यायु-रोजसे यन्त्राय-त्रयस्त्रिंशच्च) (A1)

TS 1.6.2.1

ध्रुवः । असि । ध्रुवः । अहम् । सजातेष्विति स - जातेषु । भूयासम् । धीरः । चेत्ता । वसुवि-
दिति वसु - वित् । उग्रः । असि । उग्रः । अहम् । सजातेष्विति स-जातेषु । भूयासम् । उग्रः
। चेत्ता । वसुविदिति वसु - वित् । अभिभूरित्यभि - भूः । असि । अभिभूरित्यभि - भूः । अहम्
। सजातेष्विति स - जातेषु । भूयासम् । अभिभूरित्यभि - भूः । चेत्ता । वसुविदिति वसु-वित्
। युनज्मि । त्वा । ब्रह्मणा । दैव्येन । हव्याय । अस्मै । वोढवे । जातवेद इति जात - वेदः
॥ इन्धानाः । त्वा । सुप्रजस इति सु - प्रजसः । सुवीरा इति सु - वीराः । ज्योक् । जीवेम् ।
बलिहृत इति बलि - हतः । वयम् । ते ॥ यत् । मे । अग्ने । अस्य । यज्ञस्य । रिष्यात् । 4

TS 1.6.2.2

यत् । वा । स्कन्दात् । आज्यस्य । उत । विष्णो इति ॥ तेन । हन्मि । सपत्नम् ।
दुर्मरायुमिति दुः - मरायुम् । एति । एनम् । दुधामि । निरऋत्या इति निः-ऋत्याः । उपस्थ
इत्युप - स्थे ॥ भूः । भुवः । सुवः । उच्छुष्म इत्युत् - शुष्मः । अग्ने । यजमानाय ।

एधि । निशुष्म इति नि-शुष्मः । अभिदासंत इत्यभि - दासंते ॥ अग्रे । देवेद्वेति देवं - इद्ध
 । मन्विद्वेति मनु - इद्ध । मन्द्रजिह्वेति मन्द्र-जिह्व । अमर्त्यस्य । ते । होतः । मूर्ध्न्य । एति
 । जिघर्मि । रायः । पोषाय । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः - त्वायं । सुवीर्यायेति सु - वीर्याय ।
 मनः । असि । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यम् । मनसा । मा । भूतेन । एति । विश । वाक्
 । असि । ऐन्द्री । सपत्नक्षयणीति सपत्न - क्षयणी । 5

TS 1.6.2.3

वाचा । मा । इन्द्रियेण । एति । विश । वसन्तम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि । सः । मा ।
 प्रीतः । प्रीणातु । ग्रीष्मम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि । सः । मा । प्रीतः । प्रीणातु । वरुषाः
 । ऋतूनाम् । प्रीणामि । ताः । मा । प्रीताः । प्रीणन्तु । शरदम् । ऋतूनाम् । प्रीणामि ।
 सा । मा । प्रीता । प्रीणातु । हेमन्तशिशिराविति हेमन्त - शिशिरौ । ऋतूनाम् । प्रीणामि ।
 तौ । मा । प्रीतौ । प्रीणीताम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी - सोमयोः । अहम् । देवयज्ययेति देव-
 यज्यया । चक्षुष्मान् । भूयासम् । अग्नेः । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । अन्नाद
 इत्यन्न - अदः । भूयासम् । 6

TS 1.6.2.4

दब्धिः । असि । अदब्धः । भूयासम् । अमुम् । दुभेयम् । अग्नीषोमयोरित्यग्नी - सोमयोः
 । अहम् । देवयज्ययेति देव- यज्यया । वृत्रहेति वृत्र - हा । भूयासम् । इन्द्राग्नियोरितिन्द्र
 - अग्नियोः । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । इन्द्रियावी । अन्नाद इत्यन्न - अदः
 । भूयासम् । इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । इन्द्रियावी । भूयासम् ।
 महेन्द्रस्येति महा - इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । जेमानम् । महिमानम्
 । गमेयम् । अग्नेः । स्विष्टकृत इति स्विष्ट - कृतः । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया ।
 आयुष्मान् । यज्ञेन । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । गमेयम् ॥ 7

(रिष्याथ-सपत्नक्षयण्य-न्नादो भूयासः-षट्त्रिंशच्च) (A2)

TS 1.6.3.1

अग्निः । मा । दुरि॑ष्टा॒दिति॑ दुः - इष्टा॒त् । पा॒तु । स॒वि॒ता । अ॒घ॒श॒श॒सा॒दित्य॑घ-श॒सा॒त् । यः
। मे । अ॒न्ति । दू॒रे । अ॒रा॒ती॒यति॑ । तम् । ए॒तेन॑ । जेष॑म् । सु॒रूप॑व॒र॒षव॑र्ण इति॑ सु॒रूप॑
- व॒र॒षव॑र्णो । एति॑ । इ॒हि । इ॒मान् । भ॒द्रान् । दुर्या॑न् । अ॒भि । एति॑ । इ॒हि । माम्
। अनु॑व्र॒तेत्यनु॑-व्र॒ता । नीति॑ । उ॒ । शी॒रू॒षाणि॑ । मृ॒द्वम् । इ॒डे । एति॑ । इ॒हि । अ॒दि॒ते
। एति॑ । इ॒हि । सर॑स्वति । एति॑ । इ॒हि । र॒न्तिः । अ॒सि । र॒म॒तिः । अ॒सि । सू॒न-
री॑ । अ॒सि । जुष्टे॑ । जुष्टि॑म् । ते । अ॒शी॒य । उप॑हू॒त इत्युप॑ - हू॒ते । उप॑ह॒वमि॒त्युप॑ - ह॒वम् । 8

TS 1.6.3.2

ते । अ॒शी॒य । सा । मे । स॒त्या । आ॒शी॒रि॒त्या - शीः । अ॒स्य । य॒ज्ञस्य॑ । भू॒यात् ।
अ॒रे॒डता॑ । म॒न॒सा । तत् । श॒के॒यम् । य॒ज्ञः । दि॒वम् । रो॒ह॒तु । य॒ज्ञः । दि॒वम् । ग॒च्छ॒तु ।
यः । दे॒व॒यान॑ इति॑ दे॒व॒यानः॑ । प॒न्थाः॑ । तेन॑ । य॒ज्ञः । दे॒वान् । अ॒पीति॑ । ए॒तु । अ॒स्मासु॑
। इ॒न्द्रः । इ॒न्द्रि॒यम् । दु॒धा॒तु । अ॒स्मान् । रा॒यः । उ॒त । य॒ज्ञाः । स॒च॒न्ताम् । अ॒स्मासु॑
। स॒न्तु । आ॒शि॒ष इत्या॑ - शि॒षः । सा । नः । प्रि॒या । सु॒प्र॒तू॒तिरिति॑ सु - प्र॒तू॒तिः । म॒घोनी॑
। जुष्टि॑ः । अ॒सि । जुष॑स्व । नः । जुष्टा॑ । नः । 9

TS 1.6.3.3

अ॒सि । जुष्टि॑म् । ते । ग॒मे॒यम् । म॒नः । ज्योतिः॑ । जुष॑ताम् । आ॒ज्यम् । वि॒च्छिन्न॑मिति॑ वि
- छि॒न्नम् । य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । इ॒मम् । दु॒धा॒तु । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । त॒नु॒ताम् । इ॒मम् । नः । वि॒श्वे
। दे॒वाः । इ॒ह । मा॒द॒य॒न्ताम् । ब्र॒ह्म । पि॒न्व॒स्व । द॒द॒तः । मे । मा । क्षा॒यि । कु॒र्व॒तः
। मे । मा । उपेति॑ । दु॒स॒त् । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा - प॒तेः । भा॒गः । अ॒सि । ऊ॒र्ज॑स्वान् ।
प॒य॑स्वान् । प्रा॒णापा॑नाविति॑ प्राण-अ॒पा॒नौ । मे । पा॒हि । स॒मा॒न॒व्या॒नाविति॑ स॒मान - व्या॒नौ ।

मे । पा॒हि । उ॒दान॒व्या॒नावित्यु॑दान - व्या॒नौ । मे । पा॒हि । अक्षि॑तः । अ॒सि । अक्षि॑त्यै ।
त्वा () । मा । मे । क्षे॒ष्टाः । अ॒मुत्र॑ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के ॥ 10

(उ॒प॒ह्वं-जु॒ष्टान-स्त्वा षट् च) (A3)

TS 1.6.4.1

ब॒रु॒हिषः॑ । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति देव - य॒ज्यया॑ । प्र॒जावा॒निति॑ प्र॒जा - वा॒न् । भू॒या॒सम् । नरा॒-
श॒स्य॑ । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति देव - य॒ज्यया॑ । प॒शुमा॒निति॑ पशु - मा॒न् । भू॒या॒सम् । अ॒ग्नेः
। स्वि॒ष्टकृ॑त् इति॑ स्विष्ट - कृ॒तः । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति देव - य॒ज्यया॑ । आ॒युष्मा॑न् । य॒ज्ञेन॑
। प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति - स्था॒म् । ग॒मे॒यम् । अ॒ग्नेः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु
। उ॒दि॒ति । जे॒षम् । सोम॑स्य । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम्
। अ॒ग्नेः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत्-जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । अ॒ग्नीषो॑म॒योरि॒त्य॒ग्नी -
सोम॑योः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । इ॒न्द्रा॒ग्नीयो॑रि॒तीन्द्र॑ -
अ॒ग्नीयोः॑ । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत्-जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । इ॒न्द्रस्य॑ । अ॒हम् । 11

TS 1.6.4.2

उ॒ज्जि॑तिमित्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । म॒हेन्द्र॑स्येति॑ महा - इ॒न्द्रस्य॑ । अ॒हम्
। उ॒ज्जि॑तिमित्युत्-जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । अ॒ग्नेः । स्वि॒ष्टकृ॑त् इति॑ स्विष्ट -
कृ॒तः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॑तिमित्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । जे॒षम् । वा॒जस्य॑ । मा॒ ।
प्र॒स॒वेने॑ति॑ प्र - स॒वेन॑ । उ॒द्वा॒भेणे॑त्युत् - ग्रा॒भेण॑ । उ॒दि॒ति । अ॒ग्रभी॑त् ॥ अथ॑ । स॒प॒त्नान् ।
इ॒न्द्रः । मे । नि॒ग्रा॒भेणे॑ति॑ नि - ग्रा॒भेण॑ । अध॑रान् । अ॒कः ॥ उ॒द्वा॒भमि॑त्युत् - ग्रा॒भम् ।
च । नि॒ग्रा॒भमि॑ति॑ नि - ग्रा॒भम् । च । ब्र॒ह्म । दे॒वाः । अ॒वी॒वृ॒धन् ॥ अथ॑ । स॒प॒त्नान् ।
इ॒न्द्रा॒ग्नी इ॒तीन्द्र॑ - अ॒ग्नी । मे । वि॒षू॒चीना॑न् । वी॒ति । अ॒स्य॒ताम् ॥ ए॒ति । इ॒माः । अ॒-
ग्म॑न् । आ॒शिष॑ इ॒त्या॑ - शिषः । दो॒ह॑का॒मा इति॑ दो॒ह - का॒माः । इ॒न्द्र॑व॒न्त इ॒तीन्द्र॑- व॒न्तः । 12

TS 1.6.4.3

वृ॒नाम॒हे । धु॒क्षी॒महि॑ । प्र॒जामि॑तिं प्र-जाम् । इष॑म् ॥ रोहि॑तेन । त्वा॒ । अ॒ग्निः । दे॒वता॑म्
 । ग॒म॒य॒तु । हरि॑भ्यामि॒ति हरि॑ - भ्याम् । त्वा॒ । इन्द्रः॑ । दे॒वता॑म् । ग॒म॒य॒तु । एत॑शेन
 । त्वा॒ । सूर्यः॑ । दे॒वता॑म् । ग॒म॒य॒तु । वी॒तिं । ते । मु॒ञ्चामि॑ । र॒शनाः॑ । वी॒तिं ।
 र॒श्मीन् । वी॒तिं । यो॒क्रा॑ । या॒नि । प॒रि॒च॒र्त॒ना॒नीति॑ परि - च॒र्त॒नानि॑ । धृ॒तात् । अ॒स्मासु॑
 । द्रवि॑णम् । यत् । च॒ । भ॒द्रम् । प्रे॒तिं । न॒ः । ब्रू॒तात् । भा॒ग॒धा॒नि॒ति भाग॑ - धान् ।
 दे॒वता॑सु ॥ वि॒ष्णोः॑ । श॒म्यो॒रिति॑ शं - योः । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति दे॒व॒य॒ज्यया॑ । य॒ज्ञेन॑
 । प्र॒ति॒ष्ठा॒मिति॑ प्रति - स्था॒म् । ग॒मे॒यम् । सोम॑स्य । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति दे॒व॒य॒ज्यया॑ । 13

TS 1.6.4.4

सु॒रेता॒ इति॑ सु - रेताः॑ । रे॒तः । धि॒षी॒य । त्वष्टुः॑ । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति दे॒व॒य॒ज्यया॑ ।
 प॒शूना॑म् । रू॒पम् । पु॒षे॒यम् । दे॒वाना॑म् । प॒त्नीः॑ । अ॒ग्निः । गृ॒हप॑तिरिति गृ॒ह - प॒तिः । य॒ज्ञस्य॑
 । मि॒थु॒नम् । तयोः॑ । अ॒हम् । दे॒व॒य॒ज्यये॑ति दे॒व॒य॒ज्यया॑ । मि॒थु॒नेन॑ । प्रे॒तिं । भू॒या॒सम् ।
 वे॒दः । अ॒सि॒ । वि॒त्तिः॑ । अ॒सि॒ । वि॒दे॒य॑ । क॒र्म । अ॒सि॒ । क॒रु॒णम् । अ॒सि॒ । क्रि॒या॒सम्
 । स॒निः । अ॒सि॒ । स॒नि॒ता । अ॒सि॒ । स॒ने॒यम् । घृ॒तव॑न्तमिति घृ॒त॒व॒न्तम् । कु॒ला॒यि॒नम् ।
 रा॒यः । पोष॑म् । स॒ह॒स्रि॒णम् । वे॒दः । दु॒दा॒तु । वा॒जि॒नम् ॥ 14

(इन्द्रस्याह-मिन्द्रवन्तः-सोमस्याहं देवयज्यया-चतुश्चत्वारिंशच्च) (A4)

TS 1.6.5.1

ए॒ति॑ । प्या॒य॒ता॒म् । ध्रु॒वा । घृ॒तेन॑ । य॒ज्ञं य॑ज्ञमिति य॒ज्ञम् - य॑ज्ञम् । प्र॒ती॒तिं । दे॒व॒य॒ज्य इति॑
 दे॒व॒य॒त् - भ्यः॑ ॥ सूर्या॑याः । ऊ॒र्ध्वः । अ॒दि॒त्याः । उ॒प॒स्थ॒ इत्यु॑प - स्थे । उ॒रु॒धा॒रेत्यु॑रु - धा॒रा
 । पृ॒थि॒वी । य॒ज्ञे । अ॒स्मि॒न् ॥ प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा॒प॒तेः । वि॒भा॒नि॒ति वि॒भा॒न् । ना॒म॑ । लो॒कः ।

तस्मिन् । त्वा । दुधामि । सह । यजमानेन । सत् । असि । सत् । मे । भूयाः । सर्वम् ।
 असि । सर्वम् । मे । भूयाः । पूर्णम् । असि । पूर्णम् । मे । भूयाः । अक्षितम् । असि ।
 मा । मे । क्षुष्टाः । प्राच्याम् । दिशि । देवाः । ऋत्विजः । मार्जयन्ताम् । दक्षिणायाम् । 15

TS 1.6.5.2

दिशि । मासाः । पितरः । मार्जयन्ताम् । प्रतीच्याम् । दिशि । गृहाः । पशवः । मार्जयन्ताम् ।
 उदीच्याम् । दिशि । आपः । ओषधयः । वनस्पतयः । मार्जयन्ताम् । ऊर्ध्व्याम् ।
 दिशि । यज्ञः । सम्वत्सर इति सं - वत्सरः । यज्ञपतिरिति यज्ञ - पतिः । मार्जयन्ताम् ।
 विष्णोः । क्रमः । असि । अभिमातिहेत्यभिमाति - हा । गायत्रेण । छन्दसा । पृथिवीम् ।
 अनु । वीति । क्रमे । निर्भक्त इति निः - भक्तः । सः । यम् । द्विष्मः । विष्णोः । क्रमः ।
 असि । अभिशस्तिहेत्यभिशस्ति - हा । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । अन्तरिक्षम् । अनु । वीति ।
 क्रमे । निर्भक्त इति निः-भक्तः । सः । यम् । द्विष्मः । विष्णोः () । क्रमः । असि ।
 अरातीयतः । हन्ता । जागतेन । छन्दसा । दिवम् । अनु । वीति । क्रमे । निर्भक्त इति
 निः - भक्तः । सः । यम् । द्विष्मः । विष्णोः । क्रमः । असि । शत्रूयत इति शत्रु - यतः ।
 हन्ता । आनुष्टुभेनेत्यानु - स्थुभेन । छन्दसा । दिशः । अनु । वीति । क्रमे । निर्भक्त
 इति निः - भक्तः । सः । यम् । द्विष्मः ॥ 16

(दक्षिणाया - मन्तरिक्षमनु वि क्रमे निर्भक्तः स यं द्विष्मो विष्णो- रेकान्नत्रिशच्च) (A5)

TS 1.6.6.1

अगन्म । सुवः । सुवः । अगन्म । सदृश इति सं-दृशः । ते । मा । छिप्सि । यत् । ते ।
 तपः । तस्मै । ते । मा । एति । वृक्षि । सुभूरिति सु - भूः । असि । श्रेष्ठः । रश्मीनाम् ।
 आयुर्द्धा इत्यायुः - धाः । असि । आयुः । मे । धेहि । वर्चोधा इति वर्चः - धाः । असि ।
 वर्चः । मयि । धहि । इदम् । अहम् । अमुम् । भ्रातृव्यम् । अभ्यः । दिग्भ्य इति दिक् -

भ्यः । अ॒स्यै । दि॒वः । अ॒स्मात् । अ॒न्तरिक्षा॑त् । अ॒स्यै । पृ॒थि॒व्याः । अ॒स्मात् । अ॒न्नाद्या॑-
दित्य॑न्न - अद्या॑त् । निरि॑ति । भ॒जामि॑ । निर्भ॑क्त इति निः - भ॒क्तः । सः । यम् । द्वि॒ष्मः ॥ 17

TS 1.6.6.2

समि॑ति । ज्योति॑षा । अ॒भूव॑म् । ऐ॒न्द्रीम् । आ॒वृ॒त॒मित्या॑ - वृ॒तम् । अ॒न्वाव॑र्त इत्य॑नु - आव॑र्ते
। समि॑ति । अ॒हम् । प्र॒जये॑ति प्र-जया॑ । समि॑ति । मया॑ । प्र॒जेति॑ प्र - जा । समि॑ति । अ॒हम्
। रा॒यः । पो॒षेण॑ । समि॑ति । मया॑ । रा॒यः । पो॒षः । समि॑द्ध इति सम् - इ॒द्धः । अ॒ग्रे ।
मे । दी॒दिहि॑ । स॒मे॒द्वेति॑ सम् - ए॒द्धा । ते । अ॒ग्रे । दी॒द्या॒सम् । वसु॑मा॒निति॑ वसु॑ - मा॒न् ।
य॒ज्ञः । वसी॑यान् । भूया॒सम् । अ॒ग्रे । आयू॑षि । प॒वसे॑ । एति॑ । सु॒व । ऊ॒र्जम् । इ॒षम् ।
च । नः ॥ आ॒रे । बा॒धस्व॑ । दु॒च्छु॒नाम् ॥ अ॒ग्रे । प॒वस्व॑ । स्वपा॑ इति सु-अपाः॑ । अ॒स्मे
इति॑ । वच॑ः । सु॒वीर्य॑मिति सु-वीर्यम् ॥ 18

TS 1.6.6.3

दध॑त् । पो॒षम् । र॒यिम् । मयि॑ ॥ अ॒ग्रे । गृ॒ह॒प॒त॒ इति॑ गृह - प॒ते । सु॒गृ॒ह॒प॒तिरिति॑ सु -
गृ॒ह॒प॒तिः । अ॒हम् । त्वया॑ । गृ॒ह॒प॒ति॒नेति॑ गृह - प॒ति॒ना । भूया॒सम् । सु॒गृ॒ह॒प॒तिरिति॑ सु -
गृ॒ह॒प॒तिः । मया॑ । त्वम् । गृ॒ह॒प॒ति॒नेति॑ गृह - प॒ति॒ना । भूयाः॑ । श॒तम् । हिमाः॑ । ताम् ।
आ॒शि॒ष॒मित्या॑ - शि॒षम् । एति॑ । शा॒से । तन्त॑वे । ज्योति॑ष्मतीम् । ताम् । आ॒शि॒ष॒मित्या॑ -
शि॒षम् । एति॑ । शा॒से । अ॒मुष्मै॑ । ज्योति॑ष्मतीम् । कः । त्वा । यु॒नक्ति॑ । सः । त्वा ।
वी॒ति । मु॒ञ्च॒तु । अ॒ग्रे । व्र॒त॒प॒त॒ इति॑ व्रत - प॒ते । व्र॒तम् । अ॒चा॒रि॒षम् । तत् । अ॒श॒कम् ।
तत् । मे । अ॒रा॒धि । य॒ज्ञः । ब॒भूव॑ । सः । एति॑ । 19

TS 1.6.6.4

ब॒भूव॑ । सः । प्रेति॑ । ज॒ज्ञे । सः । वा॒वृ॒धे ॥ सः । दे॒वाना॑म् । अधि॑पतिरित्यधि॑ - प॒तिः
। ब॒भूव॑ । सः । अ॒स्मान् । अधि॑पती॒नित्यधि॑ - प॒तीन् । क॒रो॒तु । व॒यम् । स्या॒म । प॒तयः॑

। रयीणाम् ॥ गोमानिति गो - मान् । अग्ने । अविमानित्यवि - मान् । अश्वी । यज्ञः ।
 नृवत्सुखेति नृवत् - सुखा । सदैम् । इत् । अप्रमृष्य इत्यप्र - मृष्यः ॥ इडावानितीडा - वान्
 । एषः । असुर । प्रजावानिति प्रजा - वान् । दीर्घः । रयिः । पृथुबुद्ध इति पृथु - बुद्धः ।
 सुभावानिति सुभा - वान् ॥ 20

(द्विष्मः-सुवीर्यः-स आ-पञ्चत्रिंशच्च) (A6)

TS 1.6.7.1

यथा । वै । समृतसोमा इति समृत - सोमाः । एवम् । वै । एते । समृतयज्ञा इति समृत -
 यज्ञाः । यत् । द्रुशपूर्णमासाविति द्रुश - पूर्णमासौ । कस्य । वा । अहं । देवाः । यज्ञम्
 । आगच्छन्तीत्यां - गच्छन्ति । कस्य । वा । न । बहूनाम् । यजमानानाम् । यः । वै ।
 देवताः । पूर्वः । परिगृह्णातीति परि - गृह्णाति । सः । एनाः । श्वः । भूते । यजते । एतत्
 । वै । देवानाम् । आयतनमित्यां - यतनम् । यत् । आहवनीय इत्यां - हवनीयः । अन्तरा
 । अग्नी इति । पशूनाम् । गारुहपत्य इति गारुह - पत्यः । मनुष्याणाम् । अन्वाहार्यपचन
 इत्यन्वाहार्य - पचनः । पितृणाम् । अग्निम् । गृह्णाति । स्वे । एव । आयतन इत्यां - यतने
 । देवताः । परीति । 21

TS 1.6.7.2

गृह्णाति । ताः । श्वः । भूते । यजते । व्रतेन । वै । मेद्धयः । अग्निः । व्रतपतिरिति
 व्रत - पतिः । ब्राह्मणः । व्रतभृदिति व्रत - भृत् । व्रतम् । उपैष्यन्नित्युप - एष्यन् । ब्रूयात्
 । अग्ने । व्रतपत् इति व्रत - पते । व्रतम् । चरिष्यामि । इति । अग्निः । वै । देवानाम्
 । व्रतपतिरिति व्रत - पतिः । तस्मै । एव । प्रतिप्रोच्येति प्रति - प्रोच्यं । व्रतम् । एति
 । लभते । बरुहिषां । पूर्णमास इति पूर्ण - मासे । व्रतम् । उपेति । एति । वृथ्सैः ।
 अमावास्यायामित्यमा - वास्यायाम् । एतत् । हि । एतयोः । आयतनमित्यां - यतनम् । उप-

स्तीर्य॑ इत्यु॑प - स्तीर्यः॑ । पूर्वः॑ । च॑ । अ॒ग्निः । अप॑रः । च॑ । इति॑ । आ॒हुः । म॒नुष्याः॑ । 22

TS 1.6.7.3

इत् । नु । वा । उप॑स्तीर्ण॑मियु॑प - स्तीर्ण॑म् । इच्छ॑न्ति । किम् । उ॒ । दे॒वाः । येषा॑म् । नवा॑वसान॑मिति॑ नव॑ - अव॑सान॑म् । उपेति॑ । अ॒स्मिन् । श्वः । यक्ष्य॑माणे । दे॒वताः॑ । वस॑न्ति । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । अ॒ग्निम् । उप॑स्तृ॒णातीत्यु॑प - स्तृ॒णाति॑ । यज॑मानेन । ग्रा॒म्याः । च॑ । प॒शवः॑ । अव॑रु॒द्ध्या इत्य॑व-रु॒द्ध्याः॑ । आ॒र॒ण्याः । च॑ । इति॑ । आ॒हुः । यत् । ग्रा॒म्यान् । उप॑वस॒तीत्यु॑प - वस॑न्ति । तेन॑ । ग्रा॒म्यान् । अवेति॑ । रु॒न्धे । यत् । आ॒र॒ण्यस्य॑ । अ॒श्नाति॑ । तेन॑ । आ॒र॒ण्यान् । यत् । अना॑श्वान् । उप॑वसेदित्यु॑प - वसे॑त् । पितृ॑दे॒वत्य॑ इति॑ पितृ॑ - दे॒वत्यः॑ । स्या॑त् । आ॒र॒ण्यस्य॑ । अ॒श्नाति॑ । इन्द्रि॑यम् । 23

TS 1.6.7.4

वै । आ॒र॒ण्यम् । इन्द्रि॑यम् । ए॒व । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । यत् । अना॑श्वान् । उप॑वसेदित्यु॑प - वसे॑त् । क्षो॒धुकः॑ । स्या॑त् । यत् । अ॒श्नीया॑त् । रु॒द्रः । अ॒स्य । प॒शून् । अ॒भीति॑ । म॒न्येत् । अ॒पः । अ॒श्नाति॑ । तत् । न । इ॒व । अ॒शित॑म् । न । इ॒व । अना॑शितम् । न । क्षो॒धुकः॑ । भव॑न्ति । न । अ॒स्य । रु॒द्रः । प॒शून् । अ॒भीति॑ । म॒न्येते॑ । वज्रः॑ । वै । य॒ज्ञः । क्षु॒त् । खलु॑ । वै । म॒नुष्य॑स्य । भ्रातृ॑व्यः । यत् । अना॑श्वान् । उप॑वस॒तीत्यु॑प-वस॑न्ति । वज्रेण॑ । ए॒व । सा॒क्षादि॑ति॑ स-अ॒क्षात् () । क्षु॒धम् । भ्रातृ॑व्यम् । ह॒न्ति ॥ 24

(परि॑-मनुष्या॑-इन्द्रि॑य-सा॒क्षात्-त्रीणि॑ च) (A7)

TS 1.6.8.1

यः । वै । श्र॒द्धामि॑ति॑ श्रत् - धाम् । अना॑र॒भ्येत्यना॑ - र॒भ्य । य॒ज्ञेन॑ । यज॑न्ते । न । अ॒स्य । इ॒ष्टाय॑ । श्रत् । दु॒धते॑ । अ॒पः । प्रेति॑ । न॒यति॑ । श्र॒द्धेति॑ श्रत् - धा । वै । आपः॑ ।

श्रद्धामिति श्रत् - धाम् । एव । आरभ्येत्या॑ - रभ्यं । यज्ञेन॑ । यजते॑ । उभयै॑ । अस्य॑ ।
 देवमनुष्या इति॑ देव - मनुष्याः । इष्टाय॑ । श्रत् । दुधते॑ । तत् । आहुः॑ । अतीति॑ । वै ।
 एताः॑ । वत्र॑म् । नेदन्ति॑ । अतीति॑ । वाच॑म् । मनः॑ । वाव । एताः॑ । न । अतीति॑ ।
 नेदन्ति॑ । इति॑ । मनसा॑ । प्रेति॑ । नयति॑ । इयम् । वै । मनः॑ । 25

TS 1.6.8.2

अनया॑ । एव । एनाः॑ । प्रेति॑ । नयति॑ । अस्कन्नहविरित्यस्कन्न - हविः॑ । भवति॑ । यः ।
 एवम् । वेद॑ । यज्ञायुधानीति॑ यज्ञ - आयुधानि॑ । समिति॑ । भरति॑ । यज्ञः॑ । वै । यज्ञायुधानीति॑
 यज्ञ - आयुधानि॑ । यज्ञम् । एव । तत् । समिति॑ । भरति॑ । यत् । एकमेकमित्येकम् -
 एकम् । सभरेदिति॑ सं-भरेत् । पितृदेवत्यानीति॑ पितृ - देवत्यानि॑ । स्युः॑ । यत् । सह ।
 सर्वाणि॑ । मानुषाणि॑ । द्वेद्वे इति॑ द्वे - द्वे । समिति॑ । भरति॑ । याज्यानुवाक्ययोरिति॑ याज्या -
 अनुवाक्ययोः॑ । एव । रूपम् । करोति॑ । अथो इति॑ । मिथुनम् । एव । यः । वै । दश॑
 । यज्ञायुधानीति॑ यज्ञ - आयुधानि॑ । वेद॑ । मुखतः॑ । अस्य॑ । यज्ञः॑ । कल्पते॑ । स्फ्यः॑ । 26

TS 1.6.8.3

च॑ । कपालानि॑ । च॑ । अग्निहोत्रहवणीत्यग्निहोत्र - हवनी॑ । च॑ । शूर्पम् । च॑ । कृष्णाजिनमिति॑
 कृष्ण - अजिनम् । च॑ । शम्या॑ । च॑ । उलूखलम् । च॑ । मुसलम् । च॑ । दृषत् । च॑
 । उपला॑ । च॑ । एतानि॑ । वै । दश॑ । यज्ञायुधानीति॑ यज्ञ - आयुधानि॑ । यः । एवम् ।
 वेद॑ । मुखतः॑ । अस्य॑ । यज्ञः॑ । कल्पते॑ । यः । वै । देवेभ्यः॑ । प्रतिप्रोच्येति॑ प्रति -
 प्रोच्यं । यज्ञेन॑ । यजते॑ । जुषन्ते॑ । अस्य॑ । देवाः॑ । हव्यम् । हविः॑ । निरुप्यमाणमिति॑
 निः - उप्यमाणम् । अभीति॑ । मन्त्रयेत् । अग्निम् । होतारम् । इह । तम् । हुवे॑ । इति॑ । 27

TS 1.6.8.4

देवेभ्यः॑ । एव । प्रतिप्रोच्येति॑ प्रति - प्रोच्यं । यज्ञेन॑ । यजते॑ । जुषन्ते॑ । अस्य॑ । देवाः॑

। हव्यम् । एषः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । ग्र॒हः । गृही॒त्वा । ए॒व । य॒ज्ञेन॑ । य॒ज॒ते । तत् ।
 उ॒दि॒त्वा । वाच॑म् । य॒च्छ॒ति । य॒ज्ञस्य॑ । धृ॒त्यै । अथो॒ इति॑ । मन॑सा । वै । प्र॒जाप॑तिरिति
 प्र॒जा - प॒तिः । य॒ज्ञम् । अ॒त॒नु॒त । मन॑सा । ए॒व । तत् । य॒ज्ञम् । त॒नु॒ते । रक्ष॑साम् ।
 अ॒न॒न्व॒व॒चा॒रा॒येत्य॑न॒नु॒अ॒व॒चा॒रा॒य । यः । वै । य॒ज्ञम् । यो॒गे । आ॒ग॒त॒ इत्या॑ - ग॒ते । यु॒नक्ति॑
 । यु॒क्ते । यु॒ञ्ज॒नेषु॑ । कः । त्वा । यु॒नक्ति॑ । सः । त्वा । यु॒नक्तु॑ () । इति॑ । आ॒ह ।
 प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा - प॒तिः । वै । कः । प्र॒जाप॑तिनेति प्र॒जा - प॒ति॒ना । ए॒व । ए॒नम् । यु॒नक्ति॑
 । यु॒क्ते । यु॒ञ्ज॒नेषु॑ ॥ 28

(वैम॒नः-स्फ्य॒-इति॑-यु॒न॒त्त्वे-का॑दश च) (A8)

TS 1.6.9.1

प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा - प॒तिः । य॒ज्ञान् । अ॒सृ॒ज॒त । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॒त्य॑ग्नि - हो॒त्रम् । च । अ॒-
 ग्नि॒ष्टो॒ममि॒त्य॑ग्नि - स्तो॒मम् । च । पौ॒र्ण॒मा॒सीमि॒ति पौ॒र्ण - मा॒सीम् । च । उ॒क्थ्य॑म् । च ।
 । अ॒मा॒वा॒स्यामि॒त्य॑मा॒वा॒स्याम् । च । अ॒ति॒रा॒त्रमि॒त्य॑ति - रा॒त्रम् । च । तान् । उ॒दि॒ति ।
 अ॒मि॒मी॒त । याव॑त् । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॒त्य॑ग्नि - हो॒त्रम् । आसी॑त् । तावान् । अ॒ग्नि॒ष्टो॒म इत्य॑ग्नि -
 स्तो॒मः । याव॑ती । पौ॒र्ण॒मा॒सीमि॒ति पौ॒र्ण - मा॒सी । तावान् । उ॒क्थ्यः॑ । याव॑ती । अ॒मा॒वा॒स्ये॒त्य॑मा॒-
 - वा॒स्याम् । तावान् । अ॒ति॒रा॒त्र इत्य॑ति-रा॒त्रः । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॒त्य॑ग्नि -
 हो॒त्रम् । जु॒होति॑ । याव॑त् । अ॒ग्नि॒ष्टो॒मेने॒त्य॑ग्नि - स्तो॒मेन॑ । उ॒पा॒प्नो॒तीत्यु॑प - आ॒प्नोति॑ । ताव॑त् ।
 उ॒पेति॑ । आ॒प्नो॒ति । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । पौ॒र्ण॒मा॒सीमि॒ति पौ॒र्ण - मा॒सीम् । यज॑ते । याव॑त् ।
 । उ॒क्थ्ये॑न । उ॒पा॒प्नो॒तीत्यु॑प - आ॒प्नोति॑ । 29

TS 1.6.9.2

ताव॑त् । उ॒पेति॑ । आ॒प्नो॒ति । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । अ॒मा॒वा॒स्यामि॒त्य॑मा॒ - वा॒स्याम् । यज॑ते
 । याव॑त् । अ॒ति॒रा॒त्रेने॒त्य॑ति - रा॒त्रेण॑ । उ॒पा॒प्नो॒तीत्यु॑प - आ॒प्नोति॑ । ताव॑त् । उ॒पेति॑ । आ॒प्नो॒ति

। प॒रमे॒ष्ठिनः॑ । वै । ए॒षः । य॒ज्ञः । अ॒ग्रे । आ॒सीत् । तेन॑ । सः । प॒र॒माम् । का॒ष्ठाम् ।
 । अ॒ग॒च्छत् । तेन॑ । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा - प॒तिम् । नि॒रवा॑साययदिति॑ निः - अवा॑साययत् ।
 । तेन॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॒तिः । प॒र॒माम् । का॒ष्ठाम् । अ॒ग॒च्छत् । तेन॑ । इन्द्र॑म् ।
 नि॒रवा॑साययदिति॑ निः-अवा॑साययत् । तेन॑ । इन्द्रः॑ । प॒र॒माम् । का॒ष्ठाम् । अ॒ग॒च्छत् । तेन॑ ।
 अ॒ग्नी॒षोमा॒वित्य॒ग्नी - सोमौ॑ । नि॒रवा॑साययदिति॑ निः - अवा॑साययत् । तेन॑ । अ॒ग्नी॒षोमा॒वित्य॒ग्नी
 - सोमौ॑ । प॒र॒माम् । का॒ष्ठाम् । अ॒ग॒च्छता॑म् । यः । 30

TS 1.6.9.3

ए॒वम् । वि॒द्वान् । द॒रु॒श॒पूर्ण॑मा॒सावि॑ति॑ द॒रु॒श - पूर्ण॑मा॒सौ । यज॑ते । प॒र॒माम् । ए॒व । का॒ष्ठाम् ।
 । ग॒च्छति॑ । यः । वै । प्र॒जा॑तेनेति॑ प्र - जा॒तेन॑ । य॒ज्ञेन॑ । यज॑ते । प्रेति॑ । प्र॒जये॑ति॑ प्र -
 जया॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । मि॒थुनैः॑ । जा॒यते॑ । द्वा॒दश॑ । मा॒साः । स॒व॒त्स॒र इति॑ सं -
 व॒त्स॒रः । द्वा॒दश॑ । द्व॒न्द्वानी॑ति॑ द्वं - द्वा॒नि । द॒रु॒श॒पूर्ण॑मा॒सयो॑रिति॑ द॒रु॒श - पूर्ण॑मा॒सयोः॑ । ता॒नि
 । स॒पांघ्रा॑नीति॑ सं- पा॒घ्रा॒नि । इति॑ । आ॒हुः । व॒त्स॒म् । च । उ॒पा॒व॒सृज॑तीत्यु॒प - अ॒व॒सृज॑ति॑ ।
 उ॒खाम् । च । अधी॑ति॑ । श्र॒यति॑ । अवे॑ति॑ । च । ह॒न्ति । दृ॒षदौ॑ । च । सु॒मा॒ह॒न्तीति॑ सं -
 आ॒ह॒न्ति । अधी॑ति॑ । च । व॒प॑ते । क॒पाला॑नि । च । उपे॑ति॑ । दु॒धा॒ति । पु॒रोडा॑शम् । च । 31

TS 1.6.9.4

अ॒धि॒श्रय॑तीत्य॒धि - श्रय॑ति । आ॒ज्य॑म् । च । स्त॒ब॒य॒जु॒रिति॑ स्त॒ब - य॒जुः । च । ह॒रति॑ ।
 अ॒भीति॑ । च । गृ॒ह्णा॒ति । वेदि॑म् । च । प॒रि॒गृ॒ह्णा॒तीति॑ परि - गृ॒ह्णा॒ति । प॒त्नीम् । च । स॒मिति॑
 । न॒ह्यति॑ । प्रो॒क्ष॑णी॒रिति॑ प्र - उ॒क्ष॑णीः । च । आ॒सा॒दय॑तीत्या॑ - सा॒दय॑ति । आ॒ज्य॑म् । च ।
 । ए॒तानि॑ । वै । द्वा॒दश॑ । द्व॒न्द्वानी॑ति॑ द्वं - द्वा॒नि । द॒रु॒श॒पूर्ण॑मा॒सया॑रिति॑ द॒रु॒श - पूर्ण॑मा॒सयोः॑
 । ता॒नि । यः । ए॒वम् । स॒पांघे॑ति॑ सं - पा॒घ्यं । यज॑ते । प्र॒जा॑तेनेति॑ प्र - जा॒तेन॑ । ए॒व ।
 य॒ज्ञेन॑ । य॒जते॑ । प्रेति॑ । प्र॒जये॑ति॑ प्र - जया॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । मि॒थुनैः॑ । जा॒यते॑ ॥ 32

(उक्थ्येनोपाप्नोत्य-गच्छतां यः - पुरोडाशं-चत्वारिंशच्च) (A9)

TS 1.6.10.1

ध्रुवः । असि । ध्रुवः । अहम् । सजातेष्विति स - जातेषु । भूयासम् । इति । आह । ध्रुवान् ।
 । एव । एनान् । कुरुते । उग्रः । असि । उग्रः । अहम् । सजातेष्विति स-जातेषु । भूयासम् ।
 । इति । आह । अप्रतिवादिन इत्यप्रति - वादिनः । एव । एनान् । कुरुते । अभिभूरित्यभि
 - भूः । असि । अभिभूरित्यभि - भूः । अहम् । सजातेष्विति स - जातेषु । भूयासम् । इति
 । आह । यः । एव । एनम् । प्रत्युत्पिपीत इति प्रति-उत्पिपीते । तम् । उपेति । अस्त्यते ।
 युनज्मि । त्वा । ब्रह्मणा । दैव्येन । इति । आह । एषः । वै । अग्नेः । योगः । तेन । 33

TS 1.6.10.2

एव । एनम् । युनक्ति । यज्ञस्य । वै । समृद्धेनेति सं - ऋद्धेन । देवाः । सुवर्गमिति सुवः -
 गम् । लोकम् । आयन्न । यज्ञस्य । व्यृद्धेनेति वि - ऋद्धेन । असुरान् । परेति । अभावयन्न
 । यत् । मे । अग्ने । अस्य । यज्ञस्य । रिष्यात् । इति । आह । यज्ञस्य । एव । तत् ।
 समृद्धेनेति सं - ऋद्धेन । यजमानः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । एति । यज्ञस्य ।
 व्यृद्धेनेति वि - ऋद्धेन । भ्रातृव्यान् । परेति । भावयति । अग्निहोत्रमित्यग्नि - होत्रम् । एताभिः
 । व्याहृतीभिरिति व्याहृति - भिः । उपेति । सादयेत् । यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम् । वै ।
 अग्निहोत्रमित्यग्नि - होत्रम् । ब्रह्म । एताः । व्याहृतय इति वि - आहृतयः । यज्ञमुख इति यज्ञ
 - मुखे । एव । ब्रह्म । 34

TS 1.6.10.3

कुरुते । सँवत्सर इति सं - वत्सरे । पर्यागत इति परि - आगते । एताभिः । एव ।
 उपेति । सादयेत् । ब्रह्मणा । एव । उभयतः । सँवत्सरमिति सं - वत्सरम् । परीति
 । गृह्णाति । द्रुशपूर्णमासाविति द्रुश - पूर्णमासौ । चातुर्मास्यानीति चातुः - मास्यानि ।

आलभमान इत्या - लभमानः । एताभिः । व्याहृतीभिरिति व्याहृति - भिः । हवींषि । एति । सादयेत् । यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम् । वै । द्रुशपूर्णमासाविति द्रुश - पूर्णमासौ । चातुर्मास्यानीति चातुः - मास्यानि । ब्रह्म । एताः । व्याहृतय इति वि - आहृतयः । यज्ञमुख इति यज्ञ - मुखे । एव । ब्रह्म । कुरुते । संवत्सर इति सं - वत्सरे । पर्यागत इति परि - आगते । एताभिः । एव । एति । सादयेत् । ब्रह्मणा । एव । उभयतः । संवत्सरमिति सं - वत्सरम् । परीति । गृह्णाति । यत् । वै । यज्ञस्य । साम्ना । क्रियते । राष्ट्रम् । 35

TS 1.6.10.4

यज्ञस्य । आशीरित्या - शीः । गच्छति । यत् । ऋचा । विशम् । यज्ञस्य । आशीरित्या - शीः । गच्छति । अथ । ब्राह्मणः । अनाशीर्केण । यज्ञेन । यज्ञते । सामिधेनीरिति साम् - इधेनीः । अनुवक्ष्यन्नित्यनु - वक्ष्यन् । एताः । व्याहृतीरिति वि - आहृतीः । पुरस्तात् । दद्यात् । ब्रह्म । एव । प्रतिपदमिति प्रति-पदम् । कुरुते । तथा । ब्राह्मणः । साशीर्केणेति स - आशीर्केण । यज्ञेन । यज्ञते । यम् । कामयेत । यजमानम् । भ्रातृव्यम् । अस्य । यज्ञस्य । आशीरित्या - शीः । गच्छेत् । इति । तस्य । एताः । व्याहृतीरिति वि - आहृतीः । पुरोनुवाक्यायामिति पुरः - अनुवाक्यायाम् । दद्यात् । भ्रातृव्यदेवत्येति भ्रातृव्य - देवत्या । वै । पुरोनुवाक्येति पुरः - अनुवाक्या । भ्रातृव्यम् । एव । अस्य । यज्ञस्य । 36

TS 1.6.10.5

आशीरित्या - शीः । गच्छति । यान् । कामयेत । यजमानान् । समावती । एनान् । यज्ञस्य । आशीरित्या - शीः । गच्छेत् । इति । तेषाम् । एताः । व्याहृतीरिति वि - आहृतीः । पुरोनुवाक्याया इति पुरः-अनुवाक्यायाः । अर्धर्च इत्यर्ध-ऋचे । एकाम् । दद्यात् । याज्यायै । पुरस्तात् । एकाम् । याज्यायाः । अर्धर्च इत्यर्ध - ऋचे । एकाम् । तथा । एनान् । समावती । यज्ञस्य । आशीरित्या - शीः । गच्छति । यथा । वै । पर्जन्यः । सुवृष्टमिति सु - वृष्टम् । वरुषति । एवम् । यज्ञः । यजमानाय । वरुषति । स्थलया । उदुकम् ।

परिगृह्णन्तीति परि - गृह्णन्ति । आशिषेत्याँ - शिषाँ । यज्ञम् । यजमानः । परीति । गृह्णाति । मनः । असि । प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । 37

TS 1.6.10.6

मनसा । मा । भूतेन । एति । विश । इति । आह । मनः । वै । प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । प्राजापत्य इति प्राजा - पत्यः । यज्ञः । मनः । एव । यज्ञम् । आत्मन् । धत्ते । वाक् । असि । ऐन्द्री । सपत्नक्षयणीति सपत्न - क्षयणी । वाचा । मा । इन्द्रियेण । एति । विश । इति । आह । ऐन्द्री । वै । वाक् । वाचम् । एव । ऐन्द्रीम् । आत्मन् । धत्ते ॥ 38

(तेनैव ब्रह्म- राष्ट्रमेवास्य यज्ञस्य-प्राजापत्य-षट्त्रिंशच्च) (A10)

TS 1.6.11.1

यः । वै । सप्तदशमिति सप्त - दशम् । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । यज्ञम् । अन्वायत्तमित्यनु - आयत्तम् । वेद । प्रतीति । यज्ञेन । तिष्ठति । न । यज्ञात् । भ्रशते । एति । श्रावय । इति । चतुरक्षरमिति चतुः - अक्षरम् । अस्तु । श्रौषट् । इति । चतुरक्षरमिति चतुः - अक्षरम् । यज । इति । द्व्यक्षरमिति द्वि - अक्षरम् । ये । यजामहे । इति । पञ्चाक्षरमिति पञ्च - अक्षरम् । द्व्यक्षर इति द्वि - अक्षरः । वषट्कार इति वषट् - कारः । एषः । वै । सप्तदश इति सप्त - दशः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । यज्ञम् । अन्वायत्त इत्यनु-आयत्तः । यः । एवम् । वेद । प्रतीति । यज्ञेन । तिष्ठति । न । यज्ञात् । भ्रशते । यः । वै । यज्ञस्य । प्रायणमिति प्र - अयनम् । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । 39

TS 1.6.11.2

उदयनमित्युत् - अयनम् । वेद । प्रतिष्ठितेनेति प्रति - स्थितेन । अरिष्टेन । यज्ञेन । सस्थामिति सं - स्थाम् । गच्छति । एति । श्रावय । अस्तु । श्रौषट् । यज । ये । यजामहे । वषट्कार इति वषट् - कारः । एतत् । वै । यज्ञस्य । प्रायणमिति प्र - अयनम् । एषा । प्रतिष्ठेति प्रति

- स्था । एतत् । उदयनमित्युत् - अयनम् । यः । एवम् । वेदं । प्रतिष्ठितेनेति प्रति-स्थितेन
 । अरिष्टेन । यज्ञेन । सः स्थामिति सं - स्थाम् । गच्छति । यः । वै । सूनृतायै । दोहम्
 । वेदं । दुहे । एव । एनाम् । यज्ञः । वै । सूनृता । एति । श्रावय । इति । एति । एव
 । एनाम् । अह्वत् । अस्तु । 40

TS 1.6.11.3

श्रौषट् । इति । उपावाँसागित्युप-अवाँसाक् । यजं । इति । उदिति । अनैषीत् । ये ।
 यजामहे । इति । उपेति । असदत् । वषट्कारेणेति वषट्-कारेण । दोग्धि । एषः । वै
 । सूनृतायै । दोहः । यः । एवम् । वेदं । दुहे । एव । एनाम् । देवाः । वै ।
 सत्रम् । आसत् । तेषाम् । दिशः । अदस्यन् । ते । एताम् । आर्द्राम् । पङ्क्तिम् ।
 अपश्यन् । एति । श्रावय । इति । पुरोवातमिति पुरः - वातम् । अजनयन् । अस्तु ।
 श्रौषट् । इति । अभ्रम् । समिति । अह्नावयन् । यजं । इति । विद्युतमिति वि - द्युतम् । 41

TS 1.6.11.4

अजनयन् । ये । यजामहे । इति । प्रेति । अवर्षयन् । अभीति । अस्तनयन् । वषट्कारेणेति
 वषट् - कारेण । ततः । वै । तेभ्यः । दिशः । प्रेति । अप्यायन्त । यः । एवम् । वेदं
 । प्रेति । अस्मै । दिशः । प्यायन्ते । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । त्वोवेदेति त्वः - वेदं
 । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । त्वंवेदेति त्वं - वेद । यम् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । वेदं
 । सः । पुण्यः । भवति । एषः । वै । छन्दस्यः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । एति ।
 श्रावय । अस्तु । श्रौषट् । यजं । ये । यजामहे । वषट्कार इति वषट् - कारः । यः । एवम्
 । वेदं । पुण्यः । भवति । वसन्तम् । 42

TS 1.6.11.5

ऋतूनाम् । प्रीणामि । इति । आह । ऋतवः । वै । प्रयाजा इति प्र - याजाः । ऋतून् । एव
 । प्रीणाति । ते । अस्मै । प्रीताः । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । कल्पन्ते । कल्पन्ते । अस्मै

। ऋतवः । यः । एवम् । वेदं । अग्नीषोमंयोरित्यग्नी - सोमंयोः । अहम् । देवयज्ययेति
 देव-यज्यया । चक्षुष्मान् । भूयासम् । इति । आह । अग्नीषोमंभ्यामित्यग्नी - सोमंभ्याम् ।
 वै । यज्ञः । चक्षुष्मान् । ताभ्याम् । एव । चक्षुः । आत्मन् । धत्ते । अग्नेः । अहम् ।
 देवयज्ययेति देव - यज्यया । अन्नाद इत्यन्न - अदः । भूयासम् । इति । आह । अग्निः ।
 वै । देवानाम् । अन्नाद इत्यन्न - अदः । तेन । एव । 43

TS 1.6.11.6

अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । आत्मन् । धत्ते । दब्धिः । असि । अदब्धः । भूयासम् । अमुम्
 । दुभेयम् । इति । आह । एतया । वै । दब्ध्या । देवाः । असुरान् । अदुभुवन् । तया
 । एव । भ्रातृव्यम् । दुभोति । अग्नीषोमंयोरित्यग्नी - सोमंयोः । अहम् । देवयज्ययेति देव -
 यज्यया । वृत्रहेति वृत्र - हा । भूयासम् । इति । आह । अग्नीषोमंभ्यामित्यग्नी - सोमंभ्याम्
 । वै । इन्द्रः । वृत्रम् । अहन् । ताभ्याम् । एव । भ्रातृव्यम् । स्तृणुते । इन्द्राग्नियोरितीन्द्र
 - अग्नियोः । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । इन्द्रियावी । अन्नाद इत्यन्न - अदः ।
 भूयासम् । इति । आह । इन्द्रियावी । एव । अन्नाद इत्यन्न - अदः । भवति । इन्द्रस्य । 44

TS 1.6.11.7

अहम् । देवयज्ययेति देव-यज्यया । इन्द्रियावी । भूयासम् । इति । आह । इन्द्रियावी ।
 एव । भवति । महेन्द्रस्येति महा - इन्द्रस्य । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । जेमानम्
 । महिमानम् । गमेयम् । इति । आह । जेमानम् । एव । महिमानम् । गच्छति । अग्नेः
 । स्विष्टकृत इति स्विष्ट - कृतः । अहम् । देवयज्ययेति देव - यज्यया । आयुष्मान् । यज्ञेन
 । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमेयम् । इति । आह । आयुः । एव । आत्मन् । धत्ते ।
 प्रतीति । यज्ञेन । तिष्ठति ॥ 45

तेनैवेन्द्रस्याऽष्टात्रिंशच्च) (A11)

TS 1.6.12.1

इन्द्रम् । वः । विश्वतः । परीतिं । हवामहे । जनैभ्यः ॥ अस्माकम् । अस्तु । केवलः ॥
 इन्द्रम् । नरः । नेमधितेति नेम - धिता । हवन्ते । यत् । पार्याः । युनजते । धियः ।
 ताः ॥ शूरः । नृषातेति नृ - साता । शवसः । चक्रानः । एति । गोमतीति गो - मति ।
 व्रजे । भज । त्वम् । नः ॥ इन्द्रियाणि । शतक्रतो इति शत - क्रतो । या । ते । जनेषु
 । पञ्चस्विति पञ्च - सु ॥ इन्द्र । तानि । ते । एति । वृणे ॥ अन्विति । ते । दायि ।
 महे । इन्द्रियाय । सत्रा । ते । विश्वम् । अन्विति । वृत्रहत्य इति वृत्र - हत्ये ॥ अन्विति । 46

TS 1.6.12.2

क्षत्रम् । अन्विति । सहः । यजत्र । इन्द्र । देवेभिः । अन्विति । ते । नृषह्य इति नृ-सह्ये
 ॥ एति । यस्मिन् । सप्त । वासवाः । तिष्ठन्ति । स्वारुह इति स्व - रुहः । यथा ॥ ऋषिः
 । ह । दीर्घश्रुतम् इति दीर्घश्रुत् - तम् । इन्द्रस्य । घर्मः । अतिथिः ॥ आमासु । पक्रम ।
 ऐरयः । एति । सूर्यम् । रोहयः । दिवि ॥ घर्मम् । न । सामन् । तपत् । सुवृक्तिभिरिति
 सुवृक्ति - भिः । जुष्टम् । गिर्वणसे । गिरः ॥ इन्द्रम् । इत् । गाथिनः । बृहत् । इन्द्र-
 "म् । अर्केभिः । अर्किणः ॥ इन्द्रम् । वाणीः । अनूषत् ॥ गायन्ति । त्वा । गायत्रिणः । 47

TS 1.6.12.3

अर्चन्ति । अर्कम् । अर्किणः ॥ ब्रह्माणः । त्वा । शतक्रतुविति शत - क्रतो । उदिति
 । वशम् । इव । येमिरे ॥ अहोमुच इत्यहः - मुचे । प्रेति । भरेम् । मनीषाम् ।
 ओषिष्ठदावन्न इत्योषिष्ठ - दावन्नै । सुमतिमिति सु - मतिम् । गृणानाः ॥ इदम् । इन्द्र ।
 प्रतीतिं । हव्यम् । गृभाय । सत्याः । सन्तु । यजमानस्य । कामाः ॥ विवेषे । यत् ।
 मा । धिषणा । जजाने । स्तवै । पुरा । पार्यात् । इन्द्रम् । अहः ॥ अहसः । यत्र ।
 पीपरत् । यथा । नः । नावा । इव । यान्तम् । उभये । हवन्ते ॥ प्रेति । सम्राजमिति सं

- राज॑म् । प्र॒थ॒मम् । अ॒द्भ॒राणा॑म् । 48

TS 1.6.12.4

अ॒हो॒मुच॑मित्य॒हः - मुच॑म् । वृ॒ष॒भम् । य॒ज्ञिया॑नाम् ॥ अ॒पाम् । न॒पा॒तम् । अ॒श्वि॒ना ।
ह॒य॒न्त॒म् । अ॒स्मिन् । न॒रः । इ॒न्द्रि॒यम् । ध॒त्तम् । ओ॒जः ॥ वी॒ति॑ । नः । इ॒न्द्र । मृ॒धः
। ज॒हि । नी॒चा । य॒च्छ । पृ॒त॒न्य॒तः ॥ अ॒ध॒स्प॒द॒मि॒त्य॒धः - प॒दम् । तम् । ई॒म् । कृ॒धि ।
यः । अ॒स्मान् । अ॒भि॒दा॒स॒ती॒त्य॒भि - दा॑स॒ति ॥ इ॒न्द्र । क्ष॒त्रम् । अ॒भी॒ति॑ । वा॒मम् । ओ॒जः
। अ॒जा॒य॒थाः । वृ॒ष॒भ । च॒र॒ष॒णी॒नाम् ॥ अ॒पे॒ति॑ । अ॒नु॒दः । ज॒न॑म् । अ॒मि॒त्र॒य॒न्त॒मि॒त्य॒मि॒त्र -
य॒न्त॑म् । उ॒रुम् । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒कृ॒णोः । उ॒ । लो॒कम् ॥ मृ॒गः । न । भी॒मः । कु॒च॒रः ।
गि॒रि॒ष्ठा इति॑ गिरि - स्थाः । प॒रा॒व॒त् इति॑ परा - व॒तः । 49

TS 1.6.12.5

ए॒ति॑ । ज॒गा॒म् । प॒र॒स्याः ॥ सृ॒कम् । स॒श॒या॒ये॒ति सं॒शाय॑ । प॒वि॒म् । इ॒न्द्र । ति॒ग्मम् । वी॒ति॑
। श॒त्रून् । ता॒ढि । वी॒ति॑ । मृ॒धः । नु॒द॒स्व ॥ वी॒ति॑ । श॒त्रून् । वी॒ति॑ । मृ॒धः । नु॒द॒ । वी॒ति॑
। वृ॒त्र॒स्य॑ । ह॒नू इति॑ । रु॒ज् ॥ वी॒ति॑ । म॒न्यु॒म् । इ॒न्द्र । भा॒मि॒तः । अ॒मि॒त्र॒स्य॑ । अ॒भि॒दा॒स॒त॒
इ॒त्य॒भि - दा॑स॒तः ॥ त्रा॒ता॒र॑म् । इ॒न्द्र॑म् । अ॒वि॒ता॒र॑म् । इ॒न्द्र॑म् । ह॒वे॒ह॒व॒ इति॑ ह॒वे - ह॒वे ।
सु॒ह॒व॒मि॒ति॑ सु - ह॒व॑म् । शू॒र॑म् । इ॒न्द्र॑म् ॥ हु॒वे । नु॒ । श॒क्र॒म् । पु॒रु॒हू॒त॒मि॒ति॑ पु॒रु - हू॒त॒म्
। इ॒न्द्र॑म् । स्व॒स्ति॑ । नः । म॒घ॒वे॒ति॑ म॒घ - वा॒ । धा॒तु॒ । इ॒न्द्रः॑ ॥ मा॒ । ते॒ । अ॒स्याम् । 50

TS 1.6.12.6

स॒ह॒सा॒व॒न्नि॒ति॑ स॒ह॒सा - व॒न् । प॒रि॒ष्टौ । अ॒घाय॑ । भू॒म् । ह॒रि॒व॒ इति॑ हरि - वः । प॒रा॒दा॒ इति॑ परा
- दै ॥ त्रा॒य॒स्व । नः । अ॒वृ॒के॒भिः॑ । व॒रू॒थैः॑ । त॒वं । प्रि॒या॒सः॑ । सू॒रि॒षु॑ । स्या॒म् ॥ अ॒न॒वः
। ते॒ । रथ॑म् । अ॒श्वाय॑ । त॒क्ष॒न् । त्व॒ष्टा॑ । व॒ज्र॑म् । पु॒रु॒हू॒ते॒ति॑ पु॒रु - हू॒त॒ । द्यु॒म॒न्त॒मि॒ति॑ द्यु
- म॒न्त॑म् ॥ ब्र॒ह्मा॒णः॑ । इ॒न्द्र॑म् । म॒ह॒य॒न्तः॑ । अ॒कैः॑ । अ॒व॒र्ध॒य॒न् । अ॒ह॒ये॑ । ह॒न्त॒वै । उ॒ ॥

वृष्णै॑ । यत् । ते॒ । वृष॑णः । अ॒र्कम् । अ॒र्चान् । इन्द्र॑ । ग्रा॒वा॑णः । अ॒दि॑तिः । स॒जोषा॑
इति॑ स - जोषाः॑ ॥ अ॒नु॒श्वासः॑ । ये । प॒वयः॑ । अ॒र॒थाः । इन्द्रे॑षिता इतीन्द्र॑ - इ॒षिताः॑ ।
अ॒भ्यव॑र्तन्तेत्य॑भि - अव॑र्तन्त । दस्यून् ॥ 51

(वृ॒त्र॒ह॒त्येऽनु॑-गा॒य॒त्रिणौ॑-ऽद्व॒राणां॑-प॒रा॒वतो॑-ऽस्या-मृ॒ष्टाच॑त्वारि॒श॒च्च) (A12)

praSna korvai with starting padams of 1 to 12 anuvAkams :-

(सन्त्वा॑ सिञ्चामि-ध्रु॒वौ-ऽस्य॑ग्निर्मा-ब॒रु॒हिषो॑ऽह-मा प्या॑यता-मग॑न्म-यथा॒ वै-यो वै श्र॑द्धां- प्र॒जाप॑तिर्
यज्ञान्-ध्रु॒वोऽसी॑त्याह-यो वै सप्त॑दश-मिन्द्र॑-वो-द्वाद॑श ।)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

सन्त्वा॑-ब॒रु॒हिषो॑ऽहं-यथा॒ वा-ए॒वं वि॒द्वा-ञ्छ्रौष॑त्-साह॑साव-त्रेक॑पञ्चा॒शत् ।

first and last padam of sixth praSnam :-

सन्त्वा॑-सिञ्चामि॒ दस्यून् ।

॥ हरिः॑ ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥